

Εὐρῶδες δὲ ἡ σφοδρότης ἰχθυοῦσιν ὡς
καθὼς ἐλπίζω, πρὸς μὲ Διόσκουρον. Ἀπὸ τυ-
βίγγης, τῆς ἁγίας Πεντηκστῆς ἡμέρας: ἔτι
ἔστι σάρκα πασσωτηρία οἰκονομίας Ἰωάννου.

*Bene valeat, D. tua: animum erga me gerens,
sicut spero, Christiano viro dignum. Datum
Tybinga die S. Pentecostæ: anno administrat. e
in carne salutis vniuersalis CIO IO LXXIIX.*

Μαρτίνου Κρύσιου, Γερμανοῦ: ἐν τυβίγγη,
ἐκατέρως γλώσσης καὶ παιδείας διδάσκαλος.

*Martinus Crusius, Germanus: Tybinga,
virinſq; linguæ Auiorum
interpres.*

Σωίσημί σε τῆς ὁσιότητι, τὴν ἀγαπήτην μου
Σολομώντα, τὸν Σουεικκῆρον: ἐκκλησιαστικῶς
ὡρῶν τῶν τῶν ῥωμαίων Αὐγύστου Ἰππικαστῆ
πρεσβυτέρου, κυρίου Ἰωακείμου.

*Cōmendo reuerenda D. tua, amicū meū
Solomonem Schueigkerum: qui apud illustrem
Romani Augusti Oratorem, hoc tempore Eccle-
siastes est.*

κδ. ΤΩ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΩ ΜΗΤΡΟΠΟ-
λίτῃ Βερόϊας, καὶ Ἰππικαστῆ τῶν Κωνσταντι-
νῆς πόλεως ἀγιοτάτου πατριάρχου,
κυρίου Μητροφάνου.

SACRATISSIMO BERRHOE AE XXIII.
Metropolitę S. Patriarchę Constantino-
politani Vicario, Domino Me-
trophani.

Εὐχριστῶ εὐδίαγειν.

S in Christo.

Βαρά τῆς τόλμης (φραίη τις αὐτῆ) τῶν σὲ, ἀν-
θρώπων Γερμανοῦ ὄντα, καὶ ἀγνώστα, καὶ τὴν ἐλ-
λῶνικὴν φωνὴν ἔχει ὡς εἶδ' ἐπιπέμειν: ἐλ-
λησὶν ἐνοχλήμ, καὶ τῶν τοῖς σοφίας καὶ τιμῆς
πρῶτος; Εὐγὼ δ' ἐὼμολογῶ μὲν ταῦτα: ἔδ' ὅ-
να μὲν δ' ἐκράτην ἐμαυτῶν. Τοσῶν μοι πεί-
σι πρὸς τὰ ἐλλῶνικὰ ἀγάπης καὶ σωδῆς: καὶ
χαίρω ἔκ ψυχῆς, ἐπὶ καὶ τῆμερον ἐν τῇ ἀνατο-
λίῃ, τὸν τῶν ἡμεῶν πατριάρχου μόνου πατρι-
νομωτήρα ἔτεκε, πρεσβυτέρου: ὅπερ πρὸς
ἐτῶν ἑξήκοντα ἡδ' ἐμ: ἀλλ' ὡμίλει, τὴν τῆς δικαιοσύ-
νης ἡλίον, ἐν ταῖς τῶν ἡλίου ἀνατολαῖς ἡφανίσθη:
ὅπερ ἐμοίγε ἔπι τοσῶτον ἀχθόμενος ἴδω: ὅσω
ἕστερον: τὰναντία πυθόμενος; μάλιστα δὲ
φραθῆναι: καὶ τῶν θεῶν χάριτας ὁμολογῶν:
τὸ χεῖμα, ἔπι μείζονος καὶ καθαρώτερου πρῶ-
κόποιον ἄχθοντα. Διὰ δ' ἡ ταῦτα, καὶ τῶν πανα-
γιοτάτων ὑμῶν πατριάρχου, πρὸς πνευματίας
Ἰππικαστῆν ἑμὸν ἄκνητον: σιωπῶντων καὶ τῶν
παρ' ἡμῖν ἐντιμωτάτων Καγκελαρίων, κυρίων
Ἰακώβου: ὅς καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς ἀγιότητι ἐπέ-
σφλιν. Ὡς νῦν, καὶ τῆς σὴν ἀλαβείας, πανιερώ-
τατε κύριε Μητροφάνε, Βερόϊας Μητροπολί-
του, καὶ πατριαρχικῆς ἐπίτροπε (ὡσπερ καὶ τοῖς
κυρίοις Ζυγομαλαῖς ἔχει ἄπαξ: καὶ τῶν ἀδελ-
φῶν σου, κυρίων Ματθαίου, Νυκίου) Ἰππικαστῆν ἐ-
θαύρητον: τῆς χεῖροσότητι καὶ παιδείας σου πρῶ-
σας, ἐξ ὧν μοι ὡρῶν τῆς ἀγαπήτην μου Γερα-
χίου ἐδηλώθη. Γράφω δ' ἐκ τῆς ἰνῆς δι-
χαρείης σου τῆς εὐσεβείας σου, ὅτι τὰ παρ' ἡμῶν
ἀπεκαλεσμένα, ἐν τῶν ἐγγίσει Ἰανουαρίου λαβῆ-
σαι,

*Vah, quæ ista audacia est (dicat aliquis)
te hominem Germanum, ignotum, nec ita Græ-
cè scientem, ut oportebat: molestiam exhibere
Græcis, usq; sapientia & dignitate eminentib.
Fateor sanè ego hæc: at non possum me conhi-
bere. Tātus me tenet rerum Græcarum amor,
tantum studium: & ex animo lator, etiam nū
hodie, honoratissima uirginis prolem, vnicū
omnium cōmuncm Seruatorem, in partibus O-
rientis colit: quod ante viginti annos ego haud
sciebam: sed putabam, illum iustitia Solem, ex
locis, ubi Sol oritur, euanuisse. Ex quare, tā-
tum mihi doloris molestiæq; acciderat: quando
postea, cū contrarium audiui, plus volupta-
tis gaudijq; percepi: de quo gratiam Deo ha-
bens, gratiasq; agens, omnia proficere in ma-
ius meliusq; opto. Ea causa me impulit: ut ante
quinquennium, etiam sanctissimo vestro Pa-
triarchæ scribere non dubitauerim: consentiē-
te nostro etiam omni laude dignissimo Cancel-
lario, Iacob. Andrea: qui & ipse ad S. eius lite-
ras dedit. Quapropter nunc etiam reuerenda
dign. tua, sacratissime D. Metrophane, Ber-
rhoæ Metropolitæ, & Patriarchice Vicarie
(sicut & Zygomale utriq; non semel: & fra-
tri tuo Mattheo nunc) sidenter scribo: bonita-
te & eruditione tua fretus: animos mihi Ger-
lachy significatione faciēte. Accedit quoq; hæc
causa: ut gratias agam pietati tuæ: quod ea,
postquæ res à nobis missas, proximo Ianuario
acce-*

Cur igno-
tus scribam

1. Quia
Græca a-
mo.

2. Quia du-
dū lator
sum, illic
adhuc reli-
quias Chri-
sti esse.

3. Quia ipse
bonus &
doctus.

σα, ὁποδ' ἡμῶν πτω οἰκομικῶ, πρὸς αὐτὸν, καὶ
Ἰπιδ' οὐθῆναι, πρὸς ἡμῶν ἡξίωσεν. Εἶθε δ' ὁ κύ-
ριος τὸ πρῶτον ἀποδοῖ. Ἀυτίκα πθναίλω,
εἰχῆς Ἰπιδ' ἡμῶν. Νῦν δ' εἰνα τὰ πύ-
λοι ποτὲ χάριτα ἐμπλήσω; βέλομαι (καθά-
περ τῶ ἀραππῶ σα ἀδελφῶ) ὁμιλία κεν
εἰς ἰακώβου τῆς Ερβρανδῆς, παρ' ἡμῶν θεολό-
γος, ὑποβολλέτω; ἔμειν, ὡσπερ αὐτῶ ὄγε
Ἰπιδ' μακρῶν τῶ λαῶ Γερμανισί ἀπεσῆδισεν
ἀλλ', ὡσπερ ἐγὼ ἐχθὲς (τῆ τοῦ ἁποστολοῦ, Πέ-
τρος καὶ Παύλος, ἐορτῆ) ἐν τῶ ναῶ βραχυλό-
γως, κατὰ τὸ ἀποστολῆς ἐλληνισί ἐξεδέξα-
μην: ἥπερ ἐν τῆ βίβλω μου πρὸς λέξιμ ἕτως
ἐγχειται.

Ληκᾶ εἰ. Εγένετο δ' ἐν τῷ τῶν ὄχλου Ἰπιδ' εἰ-
δοται αὐτῶ, τῆ ἀκέραι τῶν λόγου τῆ
θεῶ, καὶ τὰ ἐξῆς.

Ενταῦθα, δ' ὡς ἀπὸ χειρῶν, καὶ τῶν ἀκροα-
τῶν αὐτῶ: β. πρὸς τῆς τῶν ἰχθύων ἀρετας. Ἀλλ'
ἐπεὶ τὸ πρὸς ἀμφοῖν, μακρότερον αὐτῶν: πρὸς
τῆ πρὸς τῶν μόνων λέξιμ. Τί δ' ἡ τὸ ἀι-
τιον, τῆ πρὸς αὐτῶ πλῆθη πρὸς τῶν κύριου Ἰπιδ'
συναχθῆναι; ἀρετῶν, ὅτι παῦν τὸ νέου, τῆς δ' ἡ-
μοῖς πρὸς ἀρετῶν. Ἡ γὰρ μὲν κάλλιπον
θεάματα: τὸ, τῶ θεῶ ἐναυθρῶ πρὸς ἀρετῶν,
καὶ αὐτῶ ἀρετῶν. Ἀλλ' ἔχει τοῖς τῶ, ὑπὸ
πάντων ἐγνωρίζετο: ματθ. δ' εἰς. ἄλλοι μὲν,
αὐτῶν, ἡλίαν, ἄλλοι δ' εἰ, ἄλλοι, ἐδ' ὄξαζον: ὅπερ,
ἔχ' ἰκανόν. Ὁ δ' εἰς ἡμῶν, ἄλλοι ἐνταῦθα αἰτιον
τῆς Ἰπιδ' ἀρετῶν ἐβηκε: τὸ φιλοσοφῶν πρὸς
τὸ θεῶν τῆ θεῶ, καὶ τῶν τῆς ψυχῆς σωτη-
ρίαν. Οἱ μὲν γὰρ φαρισαιοί, καὶ ἄλλοι τῶν ἰχ-
θαίων δ' ἰδ' ἀσκολοί, ὡς κ' ὀρθῶ ἐδ' ἰδ' ἀσκολοί, ὅτι
κύριος, τῶν δ' εἰς ἀρετῶν ἐδ' εἰκένυ. Ὅθεν καὶ
ληκᾶ εἰς. παρ' ἀρετῶν πρὸς αὐτῶν ἔσθ' ἰδ' ὄν.
Διὰ τῆ πρὸς ἐνταῦθα μακρῶν ἐδ' ἡμῶν ὄρησεν αὐ-
τοῖς, εἰ καὶ πρὸς ἀναγέγραπται. Τί δ' ἐδ' ἰδ' ἀρετῶν:
τὸ μαρκα εἰ. Μετανοεῖτε, καὶ πισθετε ἐν τῶ ὄν-
αγγελίω. Πισθετε αὐτῶν εἰς αὐτῶν ἐκείλω-
σε: καὶ τῶν πρὸς ἐδ' εἰς ἀρετῶν καλοῖς ἐργοῖς.
Ταῦτα μὲν, τῶ τῆ ὄν. Ἡμεῖς δ' ἐνταῦθα πρὸς
μάθωμεν; τὸ, δ' εἰς ἀρετῶν ἀκέραι τὸ ῥῆ-
μα τῆ θεῶ. Διὰ τῆ, ἄλλοι πρὸς φητέω ἐμελ-
λε δ' ὡς αὐτῶ θεῶ, ἔμειν: τῶν χειρῶν λέ-
γῶν. Εἴποι τις αὐτῶ: ἀλλ' εἰ παρόντα ἔχοιμοι τῶν
κύριου: ἀκέραι αὐτῶ καὶ αὐτῶ Ἰπιδ' μελῶν.
Πρὸς ὁ δ' ὄν ἀρετῶν: ὅτι τὸ ῥῆμα αὐτῶ ἔχομεν,
καὶ τῆ πρὸς ἀρετῶν. Ὅπερ γὰρ αὐτῶ ἡχῆ: ἐνταῦθα αὐ-
τῶν ὁ χειρῶν λαλεῖ. αὐτῶ ὄφειλέτω ἐσμεν ἀ-
κέραι. Εἰ γὰρ, τῆ Ἰπιδ' ἀρετῶν ἡμῶν τοπ ἀρετῶν
καὶ

accepisset; ipsi Oecumenico peregrinanti trans-
mittere, reddendasq, curare, benignè est di-
gnata. Deus rem prospero euentu approbet.
Lato animo moriar cito: vobis sem modo com-
paros.

4. Quia be-
nè meritis

Nunc, ne tantum charta sit v acutum: con-
cionem quandam (quod etiam literis ad dile-
ctum fratrem tuum feci) Theologi apud nos
Iacobi Herbrandi, subiiciam: non quidem ea
orationis copia, qua ipsam ad populum Germa-
nicè pronūciaui: sed ita, ut ego heri (quādo dies
Petro et Paulo festus celebrabatur) breuiter
in Templo, pro tenui mea literatura Græca ex-
cepi: quæ in libello meo sic ad verbum extat.

Concionè
mitto, 29.
Iun. 78. ha-
bitam.

Lucas 5.

Factum est autem turba imminente ei,
ut audiret uerbum Dei, &c.

Hic duo habentur: unū, de Christo, & audio-
toribus eius: alterum, de capta rapiscum. Ve-
rum, quia de utroq, dicere, nimis fortè longum
foret: de priore tantum, in presenti dicemus.
Quid igitur cause fuit, ut tanta multitudo ho-
minum ad Dominum congregaretur? Num
hæc, quod omne, quod nouum est, populi studia
comouet? Verat tamen pulcherrimū spectaculū:
Dei facie humana natura induci, inuæri &
cū eo colloqui. At nō talis, ab omnib. habeba-
tur: sed Matth. 16. alij eū, Heliā esse: alij, aliū,
opinabantur: quod non erat satis. Lucas uerò,
aliā huius congregationis causam ponit: stu-
dium cognoscendæ voluntatis Dei, & salutis
animorum adipiscendæ. Etenim Pharisei, &
alij Iudeorū Doctores, non rectè docebāt: sed
Dominus, uiam rectā monstrabat. Vnde quoq,
Luc. 12. scriptum est: cateruatim homines ad
ipsum festinasse. Ideo multis uerbis conciona-
tus eis hoc loco est, etiamsi ea literis prodita nō
sunt. Quid autem docuit eos? Illud Marci
1. Pœnitentiam agite, & credite Euange-
lio. Credere in se precepit ipsis: si deus, benefa-
ctis demonstrare, Hæc, de ipso Textu. Nobis
uerò quid inde descendendum? Studiosè audien-
dū esse uerbū. Deut. 18. alium Prophetam da-
turus erat Deus: qui audiendus esset: Christū
innuens. Dicat aliquis: certè, si presentem ha-
berem Dominum: diligenter eum & ipse au-
direm. Ad quod respondeo: nos habere uerbū
ipsius, idq, nobis sufficere. Vbi enim id so-
nat: ibi ipse Christus loquitur. Eius audiendi
debitores sumus. Nam si cōdictum aliquod,
quod illustrissimi nostri Principis ac Domini
R nomi-

1. de Textu
περὶ τῆ ὄ-
φης, ἡ τῶ
νομῶν.

Pouplus,
audiendæ
doctrinæ
Christi cau-
sa congre-
gatus.
Χριστὸς δι-
δάσκωντος,
φιλανθρωπί-
αμονες οἱ λα-
οί.

Doctrina
Christi.
Διδαχὴ
Χριστοῦ.

2. Quid
hinc nobis
sit discen-
dum.
τὸ ἐνθένδε
μαθητεῖον.

κὲ δεσπότῃ θέπισμά τι δημοσιόοντος, μὲν
 ἀπὸ δῆς ἀκέραι πάντες οἱ ἀρχόμενοι: πόσω
 μᾶλλον, ἔθεῖ λαλήτης ἀκροᾶσθ' ὀφείλομεν;
 Λυχνῶ τῆς ποσὶν ἡμῶν, τὸ ῥῆμα αὐτῶ. Φύ-
 σσει θεοῦ ἔδεις ἔγνω: ἀλλὰ πάντες τυφλώ-
 τισιν τῶν ἀσπαρακῶν μᾶλλον: αὐτὸς δ', ὁ
 ἐξαπητὸς αὐτῶ υἱός, ὁ ὦν εἰς τὸν κόλπον αὐτῶ,
 ἡμῖν ἐξηγήσατο. Οὐκ ἔστ' ἄρτω μόνω ζῆ ἀν-
 θρωπῶ: ἀλλ' ἵπ' ὅτι ῥῆματι, ἐκ προδρο-
 μικῶ ἐκ τῶ σῶματ' ἑοῦ. Μακάριος
 ἵπ' τὸν διδασκάλου ἡμῖν, τὸ ῥῆμα τὸ θεοῦ.
 Ταύτη ὁ κύριος αὐτὸς τὸν περὶ τῶν ἀσπαρα-
 κῶν κέρσατο. Μακάριοι ἔμ, οἱ τῶ θεοῦ εἰς ῥῆμα-
 τ' ἑοῦ φιλήσοι ὄντες: ὡσπερ ἐξ ἐναντίας τῶ λα-
 νες, οἱ αὐτὸ ἠἄγνοοντες, ἢ ἀποθνήσκοντες. Τά-
 λανες, φημί: καὶ εἰ ὅλα τῶ κόσμῳ κυριεύσει-
 ἄν. Οὗτοι γὰρ, ἐν χώρῳ καὶ σκιά θανάτου κα-
 θύονται: ὡσπερ οἱ ἰσθῆτοι, καὶ πάντες οἱ τοῦ
 ἀληθινῶ θεῶ ἀλλοτριοί. Διὰ δὲ τῶτο, μήποτε
 παυώμεθα, ὦ φίλοι, τῶ θεῶ ἀχαρῶντες:
 ὅτι φανότατα νῦν ἡμῖν αὐτῶ τὸν λόγον αἰῶ-
 ψον. Οὐκ ἀρκεῖ δὲ, τὸ ἀκέραι τῶ ῥῆματ' ἑοῦ:
 ἀλλ' ἀνάγκη, καὶ φυλάττειν αὐτὸ, καὶ κατ'
 αὐτὸ ζῆν. Οὗτ' ἑοῦ γὰρ, φρόνιμος ἀνὴρ: ἅτε
 ἵπ' τῶ πέτρῳ οἰκοδομῶν τῶν οὐ οἰκίαν. Τῶ-
 τω ἐκ ἀνέμοι ἐξῶσαι, ἔχ' ὑπερὶ ῥαυθῆτοι,
 βλάβῳ ἔδ' ἐμῶν ἐπίσχυσι: ἀπαθῆς, ὄχι,
 τῆς περὶ βολῆς τῶ σατανᾶ, καὶ τῶ κόσμῳ. Πέ-
 πιθε γὰρ ἵπ' τῶ θεῶ: ἵπ' μόνω τῶ χριστῶ
 τῶς ἐλπίδας ἔχει: τῶτ' ὡσπερ ἀχεται μόνω.
 Ἀλλὰ καὶ τὰ σωματικὰ δίδωσι τοῖς ἀπίστοις
 ὁ φιλαίθρωπος πατήρ, κατὰ τὸ: Ζητεῖτε πρῶ-
 τῶν τῶν βασιλείων τῶ θεῶ. καὶ κατὰ τὸ τῶ ρηθ'.
 ψαλμῶ: τὸν ἄρτον καὶ καθ' ἑαυτοῦ δίδωσι
 τοῖς ἑαυτῶ. Μακάριοι, οἱ πεισῶν. Ὁ δὲ, εἰδὼς
 μὲν τῶ δεσπότῃ τὸ θελημα, μὴ πείσας διε-
 πολλὰς ἀρῆσεται. Ματθ. 13. Οὐαὶ σοι, Κορα-
 ζίν: οὐαὶ σοι, Καπερναῦμ. Μετανοεῖτε ἔμ ὑμεῖς,
 ὦ πόρος θεῶ. Πολλή, ἢ ῥαθυμία πλῶν. Μὴ
 ἔσ' ἐρροῦς ἢ τῶ ῥῆματ' ἑοῦ. Πόσοι ἀλλαχῶ
 εἰσιν, οἱς ἔδ' ἐν μᾶλλον δι' ὄχθης αὐ εἶη: ἢ τὸ
 διδάσκειν, ὡς ὑμεῖς, τῶ σωτηρίας ἀγγελίας
 ἀκέραι; Εὐλαβεῖσθε, τῶ ῥακαλῶ, μὴ χαλε-
 πῶς ὑποδοχῆτε τῶς τιμωρίας: ὡς καὶ τοῖς
 Ἰσραηλίταις, πάλαι ὄντ' ἀστυρίας καὶ βαβυ-
 λωνίας, ἢ ἐπέλασθε, καὶ ἐπήρασαν. Ἡμεῖς δὲ,
 ἀκούετε μὲν, ἔσ' ῥαπέμπετε δὲ εἰς τῶν καρ-
 δίαν. Οὐ φοβεῖσθε ὄντ' ἀγαρῶνας: οὐ μέμνη-
 δε τῆς ἐν ἔρανω νεωσὶ φανείσης ῥάβδ' ἑοῦ, τῶ
 φοβεῖσθε κερῆται; Εὐρακατε ἐναγχῶ ἵπ' ἑοῦ
 ῥολῶ ὑδάτων φρενῶν: ἀκέραι τῶς ἐκάσ-
 τε κατὰ τῶν Οὐγγρίας καὶ Κροατίας ὑπο-
 τῶν

nomine promulgatur, attentè audiunt cives o-
 mnes: quanto magis, quando Deus loquitur,
 in audiendo attentè esse debemus: Lucerna pe-
 dibus nostris, verbum eius est. Natura nemo
 Deum novit: sed omnes, talis cæciores sumus:
 ipse verò, dilectus videlicet eius filius, qui est
 in sinu patris, nobis enarravit. Non pater solo
 vivit homo: sed omni verbo, egrediente ex ore
 Dei. Gladius noster, quo Diabolum ferire pos-
 sumus, Verbum divinum est. Eo Dominus, ipse
 tentatorem à se propulsavit. Beati ergo, quot
 quot verbo Dei audiendo delectantur: sicut è
 contrario miseri, qui cum id aut ignorant,
 aut à se repellunt. Miseri, inquam, etiam si v-
 niuersi orbis potirentur. Isti enim, in regione
 umbræ, moris sedent: sicut Iudæi, et quicūq;
 à vero Deo nostro alieni sunt. Ea propter, nu-
 quam cessemus, dilecti in Domino, gratias deo
 agere, quòd tanquam clarissimum lumen, nunc
 Verbum suum nobis accendit. Verum non sa-
 tis est, audiuisse verbum: sed necessariò id etià
 memori mente conservandū est: vitæq; nostræ,
 ad normam eius dirigenda. Qui enim hoc fa-
 cit, prudens homo est: utpote super petram cõ-
 struens domum suam. Huic nec impetuosi ven-
 ti, nec imbres graues, vllum inferent damnum:
 tutus hic, ab insultu Satanae et Mundi est: qui p-
 pe, qui in Deo nitatur: in solo Christo omnem
 salutis suæ spem repositam habeat: et ad hunc
 preces suas dirigat solum. Quinetiam, quæ ad
 corporis, et presentis vitæ sustentationē, perti-
 nent, fidelibus suis humanissimis pater dat: si-
 cut ex hoc patet, ubi dicitur: Querite primū
 Regnum Dei. Et ex 127. Psalm. Panem et-
 iam dormientibus suis dat. O beatos, tales.
 Contra, qui novit quidem voluntatem Domi-
 ni sui, non tamen facit: is multis afficietur ver-
 beribus. Matth. 12. Væ tibi, Corazin. Væ ti-
 bi, Capernaum. Quamobrem pœniteat vos,
 obsecro, peccatorum admissorum. Magna est
 multorum ignavia. Nolite obfatigati esse Ver-
 bi: nolite id fastidire. O quot pij sunt alibi: qui-
 bus nihil magis in votis esset: quam ut possent
 ita, ut vos, saluificum Evangelium audire? Ca-
 uete per Deum immortalem: ne graucis olim
 ingratitude luatis pœnas sicut etiam Israe-
 litis quondam Dominus, Assyriorum Babylo-
 niorumq; irruptionem, et minatus est, et in-
 tulit. Vos verò, auditis quidem, at non admit-
 titis in cor. Non metuitis Turcas? Non memi-
 nistis virga, nuper in caelo conspecta: horrendi
 illius, inquam, cometa? Vidistis nuper aquarum
 tur-

Diligenter
 uerbū dei
 audiendum
 esse.
 σπουδαίως
 τὸ ῥῆμα θεῶ
 ἀκέραι
 εἶναι.
 Psalm. 119.
 Ioann. 1.
 Deut. 8.
 Mar. ch. 4.
 Ephel. 6.

Et secundū
 id uiendū
 καὶ κατ' αὐ-
 τὸ ζῆν.

Hinc felici-
 tas, spirita-
 lis & corpo-
 ralis.
 οὐτεῦθεν
 σὺ δαιμονίας
 πνευματι-
 κῆτι καὶ σῶ-
 ματικῆ.

Castigatio
 negligentie
 nostræ.
 ἐπιτίμωσις
 τοῖς ὀλιγω-
 ρῶσι.

τῶν τῦρκων πληγῶν. Ορᾶτε, ὅπως δυσυχῶς
νυνὶ περὶ πλανῶντων οἱ ἰσθ' αἰοί, θεῶν καταφρο-
νήσαντες. Πέμψω, φησὶν, ὑμῖν λιμὸν, οὐκ ἄρ-
τα, ἀλλὰ τῆς ῥήματος. Ἀρθῆσεται ἀφ' ὑμῶν
ἡ βασιλεία τῶν ἕρρανῶν: καὶ δ' οὐθήσεται ἄλλω
ἔθνει, ποιῆντι ἴσος καρπὸς αὐτῆς, ἵνα τοίνυν συμ-
περάτω: σπῆσθ' αἰσῶντες, ὡς ἀραπητοὶ, πῶς τὴν ἀ-
κρόασιν τῶν θείων λογίων: ἔδ' ἔ μόνον κατὰ
πῆς τρεῖς κορυφαίας τῆς ἑτέρας ἐορτάς: ἀλλὰ καὶ
κατὰ πάσας τὰς κυριονύμους, καὶ τὰς ἄλε-
λας, ἡμέρας: αἷς ὑμῖν πιστότατο καὶ ἀληθές ἄ-
πει τοῦ θείου ῥήμα καταγγέλλεται. Μετανοή-
σατε, δικαιοσύνην διώκετε: πάσας τὰς τῆς
ζωῆς ἡμέρας τῶ κυρίῳ δακρύετε, ἐν ἡγασ-
μῶν βίῳ, καὶ δικαίῳ. Καὶ καλῶς τὰ ὑμῶν,
τῆ δ' ἔτε κακῆ, ἐξέλιξεν: Διά χειρὸς ἰησοῦ χρι-
στοῦ, τῆ παγκρίνου σωτήρας τῶν πισθόντων,
ἀμὲν.

Ταῦτα μὲν τὰ κεφάλαια τῆς ὁμιλίας: καὶ
ἔστ' ὅ, ὃ τῆς ἐκείνου διδασκῆν τῶν ἐνταῦθα
τρόπων. Σὺ δ' ἔ, πανιερώτατε κύριε, μετ' ἐ-
πεικείας δέχοιο, ἅπερ ἀπολόμην καὶ φιλέλ-
ληνι σπῆσθ' ἡτολμᾶν περὶ ἡθλῶν: καμὲ τῆς πα-
ρὰ σ' ἄνοιας ἀξιώσασθαι, χαίρει σὺν χριστῷ, δοτῶ
τυβίγγης, τῆ τελευταία μηνὸς ἰαννίου, ἔτει τῆς
σωτηρίας αὐτοῦ.

Τὸν τῆ φίλ' μου Γερλαχίον διάδοχον,
Σολομῶντῆ τῶν σκεικῆρον, εἴταμ Σιώπηρον,
δέομαι τῆ σ' ἐπιμότητι συνεσταμῆνον εἶναι.

Μαρτίν' Κράσι, Γερμανὸς: ἐν τυβίγγῃ,
ὁμῆρα καὶ θεκουδίδης, μετὰ τῆ ῥωμαίῃ
Κικέρων, ἐξηγητῆς.

ΤΩ ΑΓΙΩΤΑΤΩ ΚΑΙ ΦΙΛΟΧΡΙ-
κέ. σῶ, πατριαρχικῆ ἐν τῇ Κωνσταντίνῃ ἐμπρέ-
ψαντι πμῆ, πατρὶ, κυρίῳ μητροφάνει,
ξὺν θεῷ ἰησοῦ θοείῃ.

Ἐν χριστῷ εὖ διάγειν.

Σύγγνωθι, αἰδέσινώτατε κύριε: εἰ ἄνθρωπος
ἐγὼ γερμανὸς ὢμ, ἴσως ἔ τῶν περὶ σήκουσι ῥή-
μασι, τῆ σ' ἀγιότητι περὶ σφῶν. Μαθήσεως
γὰρ μοι δ' εἶ, καὶ τῆς πρὸ σ' ἰπτικείας. Γρα-
ψας δ' ἡδ' ἡ πλάκις εἰς τὴν βασιλεύσασιν
ὑμῶν πόλιν, ὁσίσις καὶ σοφοῖς ἀνδράσι: πῶς
ὅσα ἀπὸ τε καὶ τῆ σ' ἀγιωσύνη, γράψαμι:
οὐκ εἶ με ἡ φιλελλωία μὲ ἡσυχάζειν: ἀλ-
λὰ καὶ ἀναιδείας πνός, καὶ πολυπραγμοσύ-
νης, δόξαν τάχα ἰσθ' ἰσθ' αἰοῖ με κατεπεί-
γχει. Τῆ το δ' ὅσα ἔστιν: ἀλλὰ τὸ, ὅτι τῆς ὑμῶν
γλώτ-

inundationem horribilem: auditis identidem
Turcicas in Vngaria & Croatia plagas. Aspici-
tur, postquam Deum contempserunt. Mittam
in vos, inquit, famem, non panis, sed verbi.
Auferetur à vobis Regnum cælorum: & dæ-
bitur alij genti fructus eius facienti. Ut igitur
finem dicendi faciam: studio vobis, chari audi-
tores, habete auscultationem diuinorum ora-
culorum: nec id solummodo tribus summis an-
ni Festis: sed singulis etiam diebus Dominicis,
& cæteris diuino cultui assignatis: quibus di-
uinum vobis verbum, summa fide & verita-
te annunciat. Penitentiam suscipite; iusti-
tiam persequimini: cunctos vitæ vestræ dies
Domino seruite, vitam sanctam & iustam a-
gendo. Quæ si feceritis: ò vos beatos, tum in
hoc, tum in futuro, seculo: gratia beneficioꝝ
Christi, communis omnium credentium Salua-
toris, amen.

Amos 8,
Matth. 21,
Luc. 11.

Conclusio
hortatoria,
συμπέρασι
μα πρώτης
ἐπιστολῆς.

Epistolæ
conclusio.

Hæc tibi capita sunt illius concionis: hic no-
strorum, in Templo docendi modus. Tu verò,
reuerendissime Domine, candido animo acci-
pe: quæ simplici, & Græciæ studiosa, animo scri-
bere ausus sum: meq; beneuolentia tua dignare.
Vale ope Christi. Data Tybingæ, ultimo die
Iunij, anno Salutis CIO IO LXXIIX.

Amici mei Gerlachij successorem, Solo-
monem Schuueigkerum, rogo, reuer. dignita-
ti tuæ commendatum habeas.

Martinus Crusius, Germanus: in Tybin. A-
cademia, autorum Græcorum & Lati-
norum explicator.

SANCTISSIMO ET PIO ALI-
quando Constantinopoleos Patri-
archæ, patri, Domino Me-
trophani.

XXV,

S. in Christo.

Ignosce, reuerendissime Domine: si ego, cū
sim Germanus, fortè non ijs verbis, quibus de-
cebat, S. tuam appellauero. Discendo enim mi-
hi opus est, & tua equitate. Cū autem sapere,
numero iam, in Regiam urbem vestram, ad
sanctos & sapientes viros lueras mise-
rim: qui deceret, me non aliquando etiā me
S. scriberet. Non sinit me studium, quo Græcum
nomen profsequor, quiescere sed etiam verecū-
dia sine transire, & fortasse curiositatis cuius-
dam opinionem apud alios subire, cogit. Id
R 2 verò

Causæ plu-
res, cur ei
scribam.

γλώττης καὶ παιδείας (πολὺς ἤδη χρόνος) ἐν τῇ
 τῆς Οὐίρτεμπεργικῆς Τυβιγγαίαι ἀκαδη-
 μίαι εἰσηγητῆς, εἰ καὶ ἀνάξιτος, ὡς τυγχάνω:
 καὶ ὅτι, παρὰ πολλῶν μὲν ἐτῶν, τὰ τῆ σωτῆρος
 χριστοῦ, ἐν τοῖς ἀνατολικαῖς κλίμασι φαντα-
 θῆναι (Φεῦ τῆς μετ' ἐμὴν ἐλύπης) οἰηθεῖς:
 ὑπερομ δ' εἰ, χριστιανῶν ἐκκλησίας, ἐπι καὶ νῦν
 αὐτόθι σωζομένης ἴππυγας, ἐχάρην μεγα-
 λως: καὶ τῆ καλῆ Γερλαχίαι, τῶ Ῥωμαϊκῶ
 πρεσβεί παρ' ἐ. ἐτῶν συγκαταβαίνοντι
 τῶ οἰκουμενικῶ καὶ ἄλλοις αὐτῶν συνεσθῆς, αὐ-
 τοῖς ἅμα τῆς πελοπίου χάριτος, σιωπῆ
 ῤε. Ἐστὶ δ' εἰ, καὶ ἂ βιβλία τῆς ἡμετέρας πίστε-
 ως ἐπέψαμεν. Νῦν ἔμ, καὶ τῆ σὺ ἀγιότητι ἐ-
 πιστέλειν ἠβελήβω: μαθῶν ἐκ τῆ Γερλαχίαι,
 οἱ ἐ. εἰ σὺ, κύριε: δηλαδὴ.

ὡς ἂν δ' οὐκ εἶναι ἀλλ' εἶναι, θελεῖς:
 Ἐσθῆσαν ἄλοκα διὰ φρονῶν καρπῆ μνοσι
 ἐξ ἧς τὰ κεδνα βλαστάνει νοήματα.

Ἡ δ' αὐτὴ σὺ ἀγιότης, τῶν δ' ἐδ' ἠλωμῶν Γερ-
 λαχίου, φιλοφρονέσεται ἐν τῇ ἀσυγείτονι ἐ-
 αυτῆς κατὰ τὴν χάλκω μόνῃ ὑπεδέξατο:
 ἐχ' ἀπαξ, ἀλλὰ πλεονάκις. Οὐ δ' ἡ χάρις, καὶ
 τῶν ἐκείνων διὰ δ' οὐχὸν Σολομῶντα, παρὰ τῶ ἐ-
 πιφανῆ τῆ Γερμανικῆ αυτοκράτορος πρεσ-
 βυτῆ, κυρῶ Ἰωακείμω Σιντζενδ' ορφίω, ἐκ-
 κλησιαστικῶ, τῆ ἀγιότητι σὺ, ἐφ' ὅσῳ αὐτῆ μὴ
 λυπηρὸν εἶναι, παρὰ τίθεμα. Ταῦτα, τῆς ἴππυ-
 λῆς μοι ταύτης αἰτία. Ὡς δ' ἐχοιο αὐτῶν, αἰς
 δεσιμῶτατε κύριε, ὁμνεῖα πατρικῆ: καὶ τὰ
 ἡμῶν, δ' ἐ βυοῖας ἔχειν ἀξιοῖς. Ὡς τῆ πῶ
 μεθ' ἔ ἐγὼ δ' ἐφ' ὧ τὰ παλαιὰ τῶν χριστιανῶν
 ἐλλείω κλέη, ἐξ ὧν αὐ δ' ὠμωμῆ ἰσορῶν: σὺ
 ἐν τῆ ἐκκλησία, ἐν τῆ πολιτεία, διὰ πρεψαν-
 τας τῶν ἀνδρῶν. Οὕτω τῆ φιλῶ τὰ χερσὶν ῤε
 φεῖται ἐλλείω: μάλιστα, τὰ ποικίλως (εἴτε
 παρηδ' οὐν, εἴτε παληδ' οὐν, εἴτε πυρηνδ' οὐν)
 γεγραμμένα: ὡς καὶ σελίδα μίαν αὐ, ἢ ἴππυ-
 σολῶ, λέω αὐ ὑμῖν δοπορρίψαιτε, πεπισησεί-
 μω, λαβῶν. Ταῦτα ἐξ ὑμῶν μοι γεγραμμέ-
 να, ἐν κιβωτίω ἰδίῳ δ' οὐκ ἔσθ' αὐρῆζω: καθ' ἂ
 περ' ἀλάι τῶ μεγάλῳ Μακεδ' ονι, παρ' ἐ τῶ
 πολυτέλῃς ἐν τοῖς περσικοῖς θησαυροῖς κιβω-
 τίαι, καὶ τῆς τῶν τῆ μαονίδ' α ποιημάτων ἐν
 αὐτῶ κειμηλιώσεως, ἐκέκρω. Σπῆ δ' ἄζω
 δ' ἐ καὶ παρ' ἐ τῶ ἰδιωτικῶ ὑμῶν διὰ λεκτορ:
 καὶ ζῆτῶ, ὅσα τετυπωμένα τε καὶ χερσὶν ῤε
 φα αὐτῆς περὶ ζῶσθ' οὐν. Ἀλλὰ, τῆ τῶ μὲν
 ἠδ' ἄλις. Νῦν δ' εἰ, ἵνα μὴ μάττω κενῶν ἢ τῶ
 χάρτα λοιπῶν: ἀξιοῖσθ' οὐν βραχέαις δι' ἀχῆς
 ἀγαγῶσθ' οὐν γίνεσθ' οὐν: αὐ τῶν τις παρ' ἡμῶν θεο-
 λόγῳ, Ἰωακείμω Βεσεμπεκκί, ἔ παρὰ πολ-
 λῶ

verò non ita est: sed primum hoc, quòd lingua,
 & doctrina vestra Græca, in Tybingesi Vuir-
 tembergici Ducatus Gymnasio, à nullis iam
 annis Professore, licet indignum, ago: dein-
 de, quòd ante multos annos, doctrinam confer-
 uatoris Christi, in Orientis regionibus extin-
 ctam esse, maximo cum dolore meo ratus: po-
 stea, Christianas Ecclesias etiam nunc illic ex-
 tate certior factus, magna affectus sui lætitia.
 Ideo, amico meo Gertachio, Romani Imp. Le-
 gatum ante quinquèniū descendente sequen-
 ti, literas dedi, & postea alias misi: quibus eū
 Oecumenico, alijsq; commendans, simul etiam
 ipsis de reliquijs diuina gratia gratulatus sum.
 Sed & libellos aliquot, quibus nostram Reli-
 gionē eis notā faceremus, misimus. Nunc itaq;
 tua quoq; S. Epistolam mittendā duxi: cum ex
 Gerlachio, qui vir esses, cognouissem: nempe,
 te non uideri uelle, sed esse uirum bonum:
 mentem subactam qui gerat experientia:
 ex qua, sapientium consiliorum germina.

Accedit huc, quòd eadem S. tua, ipsum Ger-
 lachium, humanissime in suo, quod in vicina
 urbi insula Chalce habet, monasterio excepit:
 idq; nō semel, sed sæpius. Qua de causa, ipsius
 etiam successorē Solomonem, qui apud illustrē
 Germanici Imperatoris legatū, D. Ioachimū
 Sintendorffia, Ecclesiasta est, S. tua, quod sine
 molestia tua fiat, cōmendo. Hæ mihi cause scri-
 bendi hæc literas fuere. Quare paterna cas,
 reuerendissime Domine, mente accipe: & er-
 ga nos beneuolentiā habere dignare. Credi nō
 potest, quanto desiderio & cupiditate, ego pri-
 scā Christianorū Græcorū ornamenta, ex qui-
 bus unq; Historijs possim, inuestigē: tū illarum
 qui in Ecclesia fulserunt: tū eorū, qui in Redu-
 gerenda illustres fuerunt. Ac tanto amore ma-
 nuscripta Græca persequor: præsertim, quæ ua-
 rio artificio (sive in modū spiræ, sive laterculi
 sive turris) ducta sunt: ut ne unā qdē paginā,
 aut epistolā, quæ à vobis abiceretur, interire
 adeptus paterer. Quæ aut à vobis mihi scribū-
 tur: ea in peculiari arcula, ceu thesaurū, repono:
 sequens in eo iudicium magni illius Mace-
 donis: qui, cum preciosum in Persica Gaza scri-
 niolum ei oblatum fuisset: Mæonidæ poemata
 in eo sibi recondenda censuit. Quinesia popu-
 laris vestra lingua studiosus sum: &, quicquid
 eius, seu typis expressum, seu manu scriptum,
 nancisci possū, inquirō. Verū de his hæc dictā
 sufficiant. Iam aut ne reliqua huius Epistolæ
 charta, inanis sit: à S. tua queso, ne dedigneur
 breuē quandā concionē legere: quā nostrorum
 quidam

διδασκα-
λία.

συγχαιρησία

ἀνακρίνα-
σις.

ἀρετή.

Aeschyl.
ἰπὶ ἀ ἐπὶ
θύβαις.

φιλοξένια.

εὐχαρισ.

Studium
meum inuo-
stigandum
Græca.

λῆ ἐπιήσεται: ἥς τὰ κεφάλαια κ' ἐκνοίας, σιω-
πῆως, καὶ χρωμάτων ἀπερρήτορῶν, ἕτως
ὅτι ἐν τῶν αὐτῶν ἑλλησθῶν: τῆ σὴ ἀγνότητι, ὡς γεύ-
μα τῆς παρημίῃ διδασκαλίας σμικροῦ, ἐν-
ταυθοῖ μετεγγραψάμεν.

Ῥωμ. ἡ. λογίζομαι γὰρ, ὅτι σὴ ἀξία, τὰ πα-
θήματα τῶν νῦν καμῶν, καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἐν ταῖς παραλαβῶσι ἐφῆ: ἡμᾶς ὀφειλέτας
εἶναι, τῶν κατὰ σάρκα ζῶν. Ἐν δ' ἐπις τῆς
σποκός ἐργοῖς, καὶ τὸ μὴ ὑπομονητικῶν εἶναι,
ἐστὶν: ὅ καὶ ἐν ταῖς ἀγίοις ἐνίοτε φέρεσθαι. Ἀλ-
λὰ καὶ τῶν τῆς σαρκός ἐστὶ τῆτο: ὡς περ καὶ
πασιδῶ βαρὺ ἐστὶ, μασιγῶσεν, τῶν μάστιγα
καταφιλεῖν. Διδάσκει γὰρ ὁ ἀπόστολος, πῶς
δεῖ ὁρῶν μεταχειρίζεσθαι τὸν σαυρὸν: καὶ
διὰ τῆτο, τρεῖς κανόνας ἐκταῶν κατέχωμεν.
Τῆτων δ' ἐ, πρῶτον ὁ, τὸ, εἰς τὸν ἑαυτῶν σαυρὸν
δοπο βλέπειν. Θωμάστος μὲν ἔτ' (διότι ὁ
κόσμος οἶεται, δ' ἐν τῶν θλίψεων λήθω
λαβεῖν) ἀληθῆς δ' ἐ. Θεωρητέον γὰρ τὸν σαυ-
ρὸν, ὡς σὴ ἀξία πρὸς τῶν μέλλουσιν δό-
ξαν. Εἰ ἀπασαί αἱ τῶν κόσμος θλίψεις ὡρῶ-
βάλλοιεν πρὸς τῶν μεταταῦτα δόξαν: ἔδ' ἐ-
μίαν ῥοπλῶ ἔχοιεν. Διὰ τῆτο, σαυρὸν ἔχων τις,
εὐβλεπέτω τῆτον: ἐννοεῖτω δ' ἐ, ἔδ' ἀμῶς ἀ-
ξίου εἶναι πρὸς τῶν ἐκεί δόξαν καὶ τιμῶν: ὅ,
μεγίστης ὡρῶμυθίας ἐστὶ. Κεῖται τις ὅτι κλί-
νης, μακρῶ νόσω παρ' ἑλθῶσθαι, Συμπάλακί
πένια καὶ δόπορῶν, μὴ ἀθυμείτω: μὴ ἴππια
θεῶσ τῶν σαυρῶν: ἀλλ' αὐτὸν πρὸς τὰ μέλλον-
τα ὡρῶμετῶν, ὡρῶ κληθῆτω μεγάλως.
Ορῶ μονομ, εἰ τις κατὰ σποσημικῶν ἔχει σκέ-
λ' ὡς πρὸς θυμῶς ἐστὶ, τῶν τῆτον τομῶν ὑπο-
μῆναι. Ἐλπίζει γὰρ ὑγίαιαν: καὶ ὁμῶς, ἀμ-
φίβολομ. Οὐχ ὁρῶς, ὡς μακρῶν δόποθ ημεῖ
τις ἐπ' ἀδῆλῶν πλῆστω: τὰ δ' ἐ τῶν ἔργων, βε-
βαιότατα. Πωλεῖ τις πρὸς θυμῶς σαυρῶν, οἰκί-
σκομ, ἐφ' ὃ καλὸν λειμῶνα αὐτῶν εἶδαι. Διὰ
πρῶτον μὴ μάλλον αὐτὸν πρὸς τὰ αἰώνια, τῶν ἴππια
κῆρων ἀθῆλοῖτο: Ἐκεῖ γὰρ τοιαῦτα, ὅ ὀφθαλ-
μὸς σὴ εἶδ' ἐ, ἀ. Κορ. β', βλέπε, πῶς ἐχάρησαν
Ματθ. ιζ'. οἱ ἴππια τῶν θαβῶν ὄρας, ἴππια τῶν μετὰ
μορφῶσαι τῶν κυρῶν.

Δ' ἴππια δ' ἐ κανῶν. Εἰ τις ἔχει συμπα-
σχοντα καὶ σιωα λγῶντα, ὡρῶμυθίαν ἔχει:
ὡς περ τῶν αὐτῶν μάλλον λυπῆται, εἰ κατὰ
μελάται. Νῦν δ' ἐ, πᾶσαι αἱ κῆσις σὺμπα-
σχισι ἡμῶν. Οἶομ, ἴππια τῶν χρεῖσθ δόποθ αὐόν-
τ' αἰ πέραι ἐχῶσθαι! Συστάζει πᾶσαι
κῆσις, τῶν ματαμοτητι ὑποκειμένη. Οἶομ, ζω-
ὑφιομ ἐστὶ π, μόνον ἐφῆμῆρομ. Δρῶς δ' ἐ, καμ εἰ
πρὸς λυεῖσθ ἢ, ἀπ' ὀλνται τέλ' ὡ. Πάντα μὲν,
215

quidam Theologorum, Doctor Ioann. Vesebeccius,
non ita pridem habuit: cuius concionis precipua ca-
pita & sententias, concisè & sine Rhetorū or-
namentis, sic in templo complexus: S. tua, ut bre-
viter doctrinam, qua in Ecclesiis nostris sonat,
degustet, huc ex libro meo transcripsi.

Rō. 8. Nā reputo, nō esse pares afflictis et plentis tēporis.
In illis, qua praecefferunt in hoc capite, dixi: nos
esse debitores, ne secundū carnē vivamus. Inter
carnis autē opera, etiā afflictionū impatientia
cōmnetur: qua nō nunquā in Sanctis quoq; exi-
stit. Sed fructus carnis, est haec: quē admodū et-
iam puerulo graue est: virgā, qua verberatus
sit, osculari. Docet ergo Apostolus modū, quo
rectè tractetur crux. Ideo tres hoc loco Regu-
las teneamus. Earū prima, est haec: ut ad no-
strā crucē respiciamus. Mira quidē, ea Regula
(siquidē mundus opinatur oblivioni dandas
esse afflictiones) at nihilominus uera est. Ita. n.
cōsideranda est crux: tanquā, si ad futurā glo-
riā conferatur, nihil ponderis habeat. Si uni-
uersa, qua in mundo accidere possunt, afflictio-
nes, cū secuturi seculi gloria, in vna libra pone-
rentur: nullius momenti essent. Ideo, qui crucē
portat, bene inspiciat eā: et cogitet, nō esse ulla-
ten⁹ equalē - ū venturo illo honore & gloria: q̄
cōsideratio, maxime cōsolationis est. Decūbit
aliquis in lecto, diuturno morbo cōfectus? Cō-
flicetatur paupertate & inopia? Ne animū abij-
ciat: ne obliuiscatur crucis: sed eā cū futura feli-
citate cōmetiēs, magnopere sese cōsoletur. Vide
modō, si quis putridū habet crus; quā alacer
& prōpius sit ad desertionē illius tolerādā.
Sperat. n. inde sanitatem: qua tamē dubia est.
Annōn vides, quā longinquā aliquis profecti-
onē suscipiat ob diuitias incertas? Qua verò
in cælo nobis parata sunt, certissima sunt. Ala-
criter vendit aliquis ruinofam adiculam, qua
pulchrū emere praitū possit. Cur igitur non po-
tius aliquis eterna, quā caduca, bona eligat?
Illic. n. talia sunt, qua oculus nō uidit, 1. Cor. 2.
Aspice modō gaudium Matth. 17. Discipulorū
Christi: quod in monte Thabor, ex ipsius tras
formatione ceperunt.

Secunda Reg. Si quis habet sociū calamita-
tis, & eundē dolorē dolentē: is non habet conso-
lationis nihil sicut contrā maiore afficitur mo-
lestia, si derideatur. Nunc autē oēs res create,
parem nobiscū dolorē capiunt. Exempli causa,
Christo morino petre scisse sunt. Congemst,
quicquid conditum est, ut vanitati subiactēs.
Vt, quod bestiola quaedam est, qua unum tan-

Concionē
mitto, 22.
Iun. 78. ue-
spertī habi-
tam.

Patienter
feramus
crucem.

1. Conso-
latory regu-
la. Nihil
sunt presen-
tes etrum.
nae compa-
ratione fu-
tura gloria

2. Nobiscū
patiuntur,
& nobis cō-
dolent, ipse
etiam crea-
turae.

E. J. Δ. της Κ. τ. Π.
IQANNINA 2008

Δὲ τὸν αὐθραιπτον ἐπιπέσειτο : ἐπεὶ δ' ἡ μαρτε, δ' αὐτὸν καὶ τὰ κτίσματα ἐπιμωρήθη: ὡσπερ τινὶ, μέγιστε κακουργήσαντι, καὶ ἡ δίκαια συνδιαφείρεται κατασκευῆ, καὶ ἀναρέσει. Ο αὐτὸς, ἐπ' ἀγαθῶ μὲν τοῖς ὤσειβου ἐγχετο: Δὲ δὲ τὴν ἀμαρτίαν, καὶ τοῖς μοχθηροῖς δ' ἄλβει. Εἰ ἔμ πρῶως πᾶ ὄχει ταῦτα ἢ κτίσις: πῶς ἔμ ἄλλοι ἡμεῖς, ὑπομονητικῶ τ' αὐρῶ εἶναι ὀφείλομεν; Δι' ἡμᾶς γὰρ τῆ ματατότητι ἢ κτίσις ὑπεβλήθη. Ἐπι, εἰ δ' ἡμᾶς αὐτῆ, ἀπαλλαγῆς ἔπιθυμοῖ: πῶσω μᾶλλον ἡμᾶς δ' εἰ, μεθ' ὑπομονῆς τὰ αὐτῶ ποθεῖν; Οταν γὰρ ἔλθῃ ὁ κύριος: αὐτῶ ἡμεῖς σύμμορφοι ἐσόμεθα. Ἐπι, τῶ νῦν κόσμος καθαιρεθήσεται, τῆ δόξη καὶ τιμῆ τοῦ ἀνθρώπου ὑπερηθῆσεται καὶ κτίσις: ὡσπερ δηλονότι μεγίστην, ἐν ἐξορία ὄντι, σωιδ' ὄζαζοντα κατελθόντι, αἰ πτωῶς αὐτῶ προσκαρτερήσαντες.

Τρίτ' ἐπι κειώμ. Τπὸ δ' εἶγμα ἡμῶν πρὸς κειντα πάντες οἱ ἄγιοι. Διὰ τῶν τῶν ἀπρηχλῶ τῶ πνέματ' λαβόντων, ὅν χριστιανὸς δ' ἡλοῖ. Οὐ δ' ἴδωσιν ὄφθ' τὸν κληροῦ πάντε τῶ ἡῶ ὁ πατήρ: ἀλλ' ἐν ἀρχῆ, τυχὸν μόνον κηπίδ' ἰόμπι, ἔπι τέρψει μετρία. Οὐτως ἡμεῖς, ἡοὶ μὲν θεῶ ἐσμὲν: ἔπ' ὡ δὲ πεφάνερωται τῶ εἰς ἡμᾶς. Ο ἄγιοι δ' ἡ ἰώβ, καὶ ἀνέλοι αὐτῶ ὁ θεός, ὅκ ἀφίσταται ἀπ' αὐτῶ. Οἶδ' ε γὰρ, καὶ ἀποθαῖη: πάλιν ἐν τῆ εαυτῶ σαρκὶ γεννησόμεν: καὶ τοῖς εαυτῶ ὀφθαλμοῖς πῆ θεὸν ὀψόμεν. ὁ μακάριος παῦλ, τὸ ζῆν, ἔχει χριστῶ: καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδ'.

Ἀλλὰ παθομεν, ἔπι πτωχῶν τῶν στω ἀγλιότητα ἐνοχλῶν. Σὺ δὲ, σεβασμιώτατε κύριε, μετ' ἔπι κειῶς ἀποδέχοιο τὰ πηλημμελήματα μὲ. Εἰ δὲ μὴ βαρῦ: γράμματ' καὶ βραχέ, ἐν ἰκνουμῶ με κειρῶ μέτοχον ποιήσεις.

ὄφρ' αὐ' ἔχω ὄφρ' σέο ἡμνημόσυνου Διὰ πάντος.

Ἐκ Τυβίγγης, τῆ ἀ. μ. λωδὸς Ἰαλίς, ἔπει τῆς χριστοπαρθενογονίας α φ ο η.

Μαρτίν' ὁ Κρύσι.

tum diem vivit. Quercus verò, quamvis annosa sit, tandem interit. Omnia quidem, hominis causa facta fuerunt: sed quia peccatū admisit: propter ipsum etiam creatures, puniuntur: quomodo etiam, quando aliquis in maximis sceleribus deprehensus est: non ipse solum supplicio afficitur: sed eius etiam domus deicitur, & complanatur. Panis quidem in usum prius datus est, ut eos sustentet: sed quia peccatum irrepsit, etiam malis hominibus servit.

Quod si ergo patienter hæc ferunt creature: quanto magis nobis, tolerantibus crucis esse cõuenti? Nos enim, ij sumus: propter quos vanitati creatura subiecta est. Ad hæc, si nostri causa liberationem illa appetit: quanto magis nos decet, patientia utendo, superis inhiare bonis? Cum enim venerit Dominus: eiusdẽ nos cum eo forma erimus. Præterea, postquam hic Mundus, destructus fuerit: honori gloriæq; hominis inseruiet creatura: perinde, ac gloria participes fiunt fideles ministri: qui cum Domino suo constanter in exilio perseverarunt: postquam ille in patriam gloriosè redierit.

Tertia Regula. Exemplo nobis sunt omnes sancti. Per eos, qui primitias Spiritus acceperunt, Christianos innuit. Non continuo dari præter uniuersum patrimonium filio: sed in iudicium hortulorum aliquem forte, quo se mediocriter oblectet. Eodem modo nos, filij quidem Dei sumus: nondum tamen in nobis id, manifestum factum est. Sanctus itaq; Iobus, etiamsi a Domino interficiatur, non vult ab eo deficere.

Novit quippe, quamvis mortuus fuerit: se iterum carne sua vestitum iri: & suis oculis faciem Dei visurum. D. Paulus, Christum, sibi vitam: mortem autem, lucro, ducit.

Sed desino, pluribus S. tua molestus esse. A te verò peto reuerenter, Domine: ut in bonam partem accipias importunitatem meam: ac, nisi molestum fuerit: breui saltem rescripto me tempore suo digneris:

quod memorem esse tui faciat me nominis usque.

Scripti Tybingæ calendis Julij, anno virginæ partus Clj LXXIIX.

Martinus Crusius.

3. Sanctoꝝ patientiam qui etiam afflicti fuerunt, imitemur. 1. Ioan. 3. Iob. 17. Iob. 19.

Philip. 1.

πς' ΤΩ ΣΟΦΩΤΑΤΩ, ΠΑΡΑ ΤΩ ΚΩΝ
ΣΑΝΤΙΝΑΠΛΙΤΗ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ, ΙΑΤΡΩ: ΚΥ-
ΕΙΩ ΛΕΟΝΑΡΔΩ ΜΕΝΔΩΝΗ, ΧΙΩ:
ΑΝΔ ΕΛΒΕΛΤΙΣΩ ΚΑΙ
ΤΗΜΙΩ.

PRAESTANTISSIMO ET OPTI-
mo uiro, apud Constantinopoli-
tum Patriarcham solertissimo
medico, D. Leonhardo
Mendonę Chio.

ΕΥ ΧΑΡΙΣΤΩ ΠΡΟΤΙΜΗ.

In Domino S.

Πώς Λεονάρδε έπειτ' αν' εγώ θ' είσοιο λα-
θοίμευ;

Qui, Leonharde, tui caperet me obliuio,
clare?

Ιητρος γαρ ανηρ, πολλων ανταξιων αλλων.

Vir medicus multis alijs praestantior
unus.

Φιλελλυεσαι γαρ, εγω γε ωμ: μετα το,
ποσ' τοις των εν τη μεγαλοπολει υμων γρα-
φειν (καθ' οσον πληροισι γραψωμ: τ' κυρια
την ζωην μου προαξεντ) ανδρσι χριστι-
ανικαις κερυφαλοις, και ημιοις: εδ' αμωσ δ' υια
μαίσε γραμματι των εμων, οιανδηποτε ον-
των, αμ' εταχομ' εαμ'. Δια της Οπ και συγε, των
αγαθων αιδρωμ' ε: και των ενθεσδε προς υ-
μας καταβαινοντων επικησ λογισης: ως ε-
μαυτω δοκω σοχασης ε ματαμ' ειναι. Πα-
σαν γαρ των αγαπητων μου Γερλαχιω παρε-
σχες ευνοιαν: ανθ' ησ χαρημ' εγω σι ε' τω τυ-
χασαι οιδ' α. Τι επι Μονομ τ' επι το βραχυ γρα-
ψας, εν ταυτη παυσμας: Ουκ εδ' οκω: αλλα
των τ' ημιας μου κυρια Καγκελλαρια Ιακω-
β' διδ' αχων μιαν προσθησω, τω ε' πο-
μενλω.

Nam cum Græcorum hominum, & rerum
amantissimus ego sim: ac tot viris in amplis-
sima uestra urbe hæcenus scripserim (forsitan
etiam pluribus, vitam mihi Domino proroga-
te, scripturus) Christiani nominis præcipuis,
& reuerendis: nullo modo te aliqua mea Epi-
stola qualicunq;, in salutatum præterire possim.
Quæ huius rei causa est? Quoniam & tu ex
numero honorum uirorum es: & erga eos, qui
à nobis istuc descendunt, humanus, & æquus
arbiter: sicuti ego nõ uana cõiectura mihi colli-
gere uideor. Oem quippe beneuolentiã charo
meo Gerlachio præstitisti: pro qua gratiam e-
go tibi habeo non uulgarem. Quid amplius?
Hic ne desistã, hac breui descriptione contentus?
Nõ placet: sed unam de concionib. reuerendi
mei Caucellarij, Domini Iacobi, adiungam,
hanc, qua sequitur.

Quare ei
scribam.

Concionẽ
addo, 29.
Iunij 1574.
habitam.

Σειρακιδε λη. Τιμα Ιατρομ' προς τας
χρειας, ημας αιτ' ε, και
τω εξης.

Siracida XXXVIII.
Honora Medicum ob necessitates,
honoribus suis, &c.

Επει Διε πασων των τ' βια ταξεων, δι-
ερχομεν ο σοφος επεβαλετο: νωμ και πελ νο-
σων, και Ιατρομ', λεγει. Μιαν δε επισημου
εν ταυτη ηησι νοσων, πολλων αλλων προσκη-
τριαν νοσων, τω αδ' ηφαλια και κραι-
παλλω. Ο πινωμ' υπ' ερ' τη μετρομ' εμφορου-
μεν τροφης και οινε, νοσων εαυτω και αυ-
της αιτι και δις ταμ: ε μονομ, ο τα μη εαυ-
τω συμφεροντα προσφερομεν. ο δε το
μετρομ' υπερβιας, και Διε νοσε λποθανων,
αυτοχειρ εαυτ' εγνετο. Τ' το δε, παντα πα-
σι φουκτομ'. Επι, εδ' ε εγαν επιθυμητικωσ ε-
δεστομ και ποτεομ' οτι και τ' το, εχι υγειονομ.
ουκ ερε πολλας και ποικιλιας τροφας, και οι-
νεσ ανθοσμιας, ωσθ' εδ' εμ' ε: οτι τοτε πλεω
τ' δεοντ, ο μακρομ' χρονον επ' τη τραπε-
ζη καθημεν, εδ' ιει και πινει. Τοτε δε η
υγια βλαπεται: ε ες τα εργα αιεπιτηδ' ειοσ,
ο αν.

Quoniam omnes uitæ ordines percensere Sa-
pirius noster aggressus est: nunc etiam de mor-
bis, & de medicis, agit. Vñ autem inter ali s
insignem hic ponit morbum, alijs multis mor-
bis causas dantem, uoracitatem & crapulam.
Qui igitur in comedendo & bibendo modatim
excedit: hic etiã sibi morborum autor existit:
non solum is, qui cibis sibi non conuenientibus
uescitur. Qui autem, cum ita modum excessit,
morbo extinguitur: is manu sua ipse sibi mor-
tem intulit. Id uerò, modis omnibus fugiendũ.
Præterea, nec nimis auide comedendum & bi-
bedũ ẽ. eõq; ne hoc quidẽ, salubre sit. Nõ igitur
uaro et exquisito cpularũ genere, mēsa extris
ẽda: nec generosa feruidaq; uina, apponẽda.
Fit. n. tũc, ut aliq; diutius mēsa assidẽdo, plus
q̃ oporteat, cibi potidiscq; sibi ingerat. Vnde
& ualeitudo offenditur, & ad actiones homo
R 4 pigrior

De uitã
da uoraci-
tate & cra-
pula.

ὁ αἰθρωπὸς γίνεται. Τῆτο μοῦ ἔμ, σὺ.
 Δὲ περὸν δ' ἐ, τὸν ἰατροῦ πρὸ τήησι μῆμῶν ὁ
 σοφός: πρὸ τῶν αἰνῶν, ἐν τῆμῃ αὐτὸν ἔχειμ. Αἰξί
 γὰρ. Οὐ μόνον δ' ἐ τμητέ: ἀλλὰ καὶ τὸν
 πρὸ σήκοντα μισθὸν κομίζεσθαι αἰξί. Διὰ
 τίς ὁ γὰρ ὕψις ἐποίησεν αὐτόν. Καί μιν,
 πάλαι τὰ ὄντα ἐποίησεν ὄγε; Ἀλλ' αὐτὸν; κατ'
 ἐξοχῶν ἐποίησε. Τίς δ' αὖ τὰ θωμάσια τοῦ
 Θεοῦ ἀπαρμῶμοίτο; ὅσοι ἐκ τῆς γῆς ἐποίησεν;
 Ἀλλὰ πάλαιον χρῆμα, ἀγαθὸς ἰατρος: καὶ μά-
 γισ εἰς ἐν πολλαῖς ἀνδρῶν χιλιάσι. Δεῖ δ' ἐ ὕ-
 πὸ τῶν ἀρχόντων καὶ βασιλέων χορηγῆσθαι
 αὐτόν: διότι οἱ πρὸ σήκοντα, μισθὸν δ' ἔχει ἀδύνα-
 ται. Οὐκ ἄρα ὁ φρόνιμος καταφρονήσει τοῦ
 ἰατροῦ: ὁ φρόνιμος, ἡ γὰρ ὁ βίσησι. Καλυπτόν
 ἄρα σὺ ἀγύρτας, ἀπὸ τῶν ἰατρῶν. Ἐστὶ δ' ἐστὶ
 δὲ σὺ ἄρα ἐξ ἀπατῶντας, ὅλης γὰρ τῆς ζωῆς
 δ' ἐ, τῶ ἀγαθῶ ἰσομῶν ἰατρῶ, εἰς τὸ μανθά-
 νειν τὰς φύσεις τῶν σωμάτων, τῶν νόσων,
 τῶν παθῶν. Εκείνοι δ' ἐ, αἰθρωπὸν κίνει. Φθὸν
 τε ἄρα καὶ τὰ δὲ σὺ ἄρα γράμματα, ἰατρείας
 ἰατρῶν κίνει. Ὅτι δ' ἡ ἰατρεία, δὲ ἀμῆσι θεῶ
 ἐστὶ: δὲ ἄρα ἐκ τῆ, ὅτι τῆ θεῶ κελύουσιν,
 ξύλα πηδὸς ἐμβολῶ μωσῆς ἐγλύκανε τὸ πῶ-
 κρον ὕδωρ. Εἰ δ' ἐ οἱ ἰατροὶ σὺ ἐδωκῆσαν ὕ-
 γιάσαι τῶν γυναικῶν, τῶν ἐν Εὐαγγελίῳ: σὺ
 ἀπερίφθη ἡ ἰατρεία: ἀλλ' ἡ ὕγιάσις ἐκείνης,
 κρεῖττονι ἰατρῶ, τῶν μὲν ἰησῶ, ὠφέλιετο.

Τετὸν δ' ἐ, τί σὺ νοσῶντας δ' ἐ πιεῖμ; Ἀλ-
 λοι μὲν; πάντελως ἀπέχοντα ἰατρείας, μόν-
 ον βοήθειαν ἐκ θεῶ ἀναμένοντες: ἄλλοι δ' ἐ,
 τῆ θεῶ πάντελως ἀμνημονῶντες, βίθυσ με-
 τακαλῶνται τὸν ἰατροῦ. Ἐλλείψις καὶ ὑπερ-
 βολή, ταῦτά γε. Δεῖ δ' ἐ τῆ μέση σοχάζεσθαι.
 Πῶς γὰρ ὁ σοφός ἐνθάδε δ' ἐ δ' ἀσκεῖ: δὲ ἄρα δ' ἐ,
 πρὸ τῆ θεῶ μεμνησθαι τῶν πρώτων. Ἐξ ἀμαρ-
 τῶν δ' ἐ, ὡς τὰ πολλὰ αἱ νόσοι: καὶ ὁ ψῶνιον τῶν
 ἀμαρτιῶν, αἱ ἀδύναται. Ἀλλὰ καὶ ἀρχῶν,
 δὲ τῶν τῶν πρὸ σπυρίων παρὰ βασιμ αἱ νό-
 σοι εἰσπύμασθαι. Εὐθὺς οὐ μὲν ἀρρώστιαν πε-
 σώμης, ἀναλογίζεσθαι ἔτως: ὦ θεῶ, ὦ πα-
 τερ, ἡμαρτομ ἐγώ: δ' ἐ καίως ἐμὲ τῆ νόσῳ πρὸ ἐ-
 βαλες. Εἶτε, λυπέσθω τοῖς ἡμαρτημένοις:
 καὶ, ὡς ἐνθάδε ἐκδημῶν, τῆς θυσίας
 ποιέσθω. Ἀποβλέπει ὁ σοφός ἐπὶ τῆς
 θυσίας τῆς πρὸ σπυρίων διαθήκης. Παρ' ἡμῶν
 δ' ἐ εἰς ἰησῶν τὸν χρῆσθαι πρὸ σπυρίων: καὶ τοῖς
 πτωχοῖς ἐλεημοσύνη δ' ἐ δ' ὀσθω. Τῆτο τὸν θε-
 μέλιον τὸ πρὸ τῶν ὑποθέμεν, εἰθ' ἔτω με-
 ταπέμπε τ' ἰατροῦ: καὶ πρὸ σπυρίων τοῖς παραγγέλ-
 μασιμ

rogetur. Hoc fundamēto ante omnia posito, tū demū accersere medicū: & attende observāq; p-

pigrior ineptiorq; redditur. Hoc, unum est.

Secundo loco, medicum proponit nobis sapi-
 ens: hortans, ut eū in honore habeamus. Meri-
 to: quia dignus. Nec tantū honorandus est: sed
 etiā digna mercede afficiendus. Quare? Quia
 altissimus fecit ipsum. Atqui nihil est (dicat
 aliquis) in rerum natura, quod ipse non fece-
 rit? At eximie fecit ipsum. Quis mirabilia om-
 nia, quæ ex terra à Deo facta sunt, enumeres?
 Verū, rara avis in terris bonus medicus: ac nix
 unus, inter multa uirorū millia reperitur.

2. medicum esse hono- randum.

Tali, à Regibus, Principib. & omnino Re-
 rump. Recloribus, salarium praberī conuenit:
 quia pauperes mercedē dare nō possunt. Non
 ergo, qui prudens est, contemnet medicū: pru-
 dens, h. e. pius. Summonenda igitur, circulatorum
 & impostorum licentia: falsis medicamē-
 tis miserā plebeculā decipientiū. Totius. n. vi-
 ta spacium, si quis bonus debeat fieri medicus,
 in cognoscenda natura corporū humanorū, &
 morborū & herbarū, consumendū est. Illi ue-
 rò, homicide sunt. Ergo & anicularum delira-
 menta fugiendum, medicine manū admouen-
 tiū. Iā, quod sciētia medicina, facultas quadā
 diuina sit: manifestum hinc est, quod cum iussu
 Dei, Moses lignum quoddam in aquas ama-
 ras inieciisset, eas reddidit dulces. Quod verò
 mulier, de qua in Euāgelio scriptum est, nihil
 opis ex medicis sensit: nō ideo medicina reijci-
 citur: sed illius miseræ sanatio, excellentiori
 medico D. Iesu, reseruabatur.

Contra cir- cumferans.

Exod. 15.

Luc. 8.

Teriū est, de officio egrotantiū dicere. Quid
 eos facere oportet? Horum alij, prorsus medi-
 cina abstinēt, solūm à Deo opē expectantes: alij
 contra, Deum planè in memoria nō habentes,
 confestim accersunt medicū. In horū altero, ni-
 mium est: in altero parū. At collineandum ad
 mediū est. Quō? Quæadmodū Sapiens hoc lo-
 co docet: videl. Dei recordandū in primis. Ex
 peccatis aūt, plerunq; morbi existunt: & auto-
 ramētiū peccatorū, egritudines sunt. Quin etiā
 in illis ex inobedientia, qua primi parentes no-
 stri legē Dei violarunt, morborum in genus hu-
 manū inuasit oē genus. Statim ergo, quādo in
 morbū aliquis incidit, cogitet sic: Mi pater ca-
 lestis, peccavi ego: iuste tu me in hunc morbū
 coniecisti. Deinde, dolorē ex admissis peccatis
 capiat: nec aliter, quāsi ex hac uita iā migran-
 dū sit, sacrificia faciat. Respicit Sapiēs ad vete-
 ris Testamēti sacrificia. Apud nos uerò in Iesū
 Christum credatur: elemosynāq; in egenos e-
 demū accersere medicū: & attende observāq; p-
 cepta

3. Aegrotan- tium uitia, & officia.

Deus, anto medicum querendu Rom. 6.

μασιν αὐτῶν: ἕως αὖ, ἢ ὑγιασθῆς: ἢ, θεῶ ἕτω δ' ο
κῆρ, τὸν βίον τελευτήσης.

Τέταρτον δ' αὖ, τί πῶς ᾧ δὲ ἄποθανόντας
πρῶτον μὲν, ὁ θόνη ἐντυλίτῃμι: εἶτα
δὲ, μετὰ τιμῆς τῆς πρεσηκῆσθης ἐνθάπτεμι.
Οὐ μόνου δ' εἰ, ᾧ δὲ ἄποθανόντας: ἀλλὰ καὶ ᾧ δὲ
σεβῶς ὑπὸ δὴμῶν θανόντας. Τῆ γὰρ σώμα
τῶ μόνου, κύριον ὁ ἀρχων: τῆς ψυχῆς δὲ,
ὁ θεός. Εἶτα δὲ, καὶ πρῶτον ᾧ δὲ καταστρέ
ψαντας. Οὐκ ἄρα οὐδ' αὖ, ἐδ' ἐ πονηρῶν γνο
μῶν, ἄπειχάριον πρέπει: παλὺ δ' ἐ γὰρ ἡτίου,
ρομετῆ, ἢ ἄλλως προσήκοντι. Επειτα δὲ, καὶ
μέτρου τῶ πρῶτον ἄποθανόντων. Οὐ γὰρ ἐπὶ τῶ
τῶν ἐνταῦθα μετῆσθαι ὠφείλει: ἀλλὰ σαυ
τῶν θάσου ἀνβλάψειας. Παραπλήσια καὶ
ἀθεοσάλ. δ' ὁ ἀποστῆ δὲ ἀσκη: τῆ πρῶ
θῆμ μὲν ἀπέχεσθαι ἢ κελύωμ: μὴ λυπεῖσθαι
δ' ἔτοις, ὡσπερ οἱ ἐθνικοί.

Σκίαν ἔχεις μόνου τῆς διδασχῆς, τίμει κύ
ριε, βραχέως, καὶ ῥήματα τοῖς τύχῃσιν. ἔ γὰρ
ἐφικέσθαι, ὅπως ποτὲ ταχυρῶσθαι ἐν τῶ ἱερῶ
σπῶσθαι, τῆς ἀλαμανικῆς κεκαλλιεπημέ
νης πλῆσιολογίας τῶν δ' ῥῶσθαι ἢ δὴ ἡτίου. Ὡς
μετ' ἄπεικείας, οἷα δὴ ποτ' ἔμ ὄντα προσδέχῃ
κάμει, ἀμοιβαίας ἀγάπης ἀξίωσθαι: ἀγαπῶν καὶ
τῶ τῆ κλεινῆ Γερλαχία Διδάσχοι, Σολομῶν
τα. Οὐλῆ τε, καὶ μέγα χαίρει: θεός δ' ἐσσι ὄλβια
δοίη. Ἐκ Τυβίγγης, τῆ πλῆσιολογίας ἰσχύς,
αφοση.

Μαρτίν ὁ Κρέσι.

κζ'. ΤΩ ΕΥΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΛΟΓΙΟΤΗ
πρῶτον φανῆ ἀνδρῶ, κύριον ἱεράκι:
μεγάλου τῆς ἐκκλησίας πόλι
μεγάλου ἐκκλησίας
λογοθέτη.

Εὐχριστῶ χαίρειν.

Πάντοτε δ' εἰμ χαριστῶν μεμνήσθαι, καὶ μὴ
δέποτε τῆσθαι ἐκλασθῆσθαι, ἔ μόνου ἢ φύσις
διδάσκει: ἀλλὰ καὶ ἢ ἀληθινή καὶ ἀγία πί
στις πρῶτον πρέπει. Επει, πῶς αὖ ἀληθῆ τῆς ἀγά
πῆς ἔχοι: μὴ ὀχλασθῶν, ὑπὲρ ὧν ἔπασθαι
εὐχρησθῆ ἀγαπῶν τῶ πρῶτον ἰσχύου: τοῦ χριστοῦ
καὶ ὑπερλίαν ἡμᾶς ἀγαπῶσαντ, καὶ συχ
νάκις εἰς τὸ ἀγαπητικὸν ὄρακαλῶντ.
Ὡς, καὶ ὀχλασθῶν πρῶτον εὐ ποιήσων
τας εἶναι. Τῆσθαι δὴ, ἐμοὶ νῦν τὸ αἴτιον, ὑπὲρ
ἔσθαι: τοῦ πρῶτον τῶν κύριότητά σου, ὀχλασθῶν
ἀνδρ,

cepta eius: donec aut convalescas: aut, si deo
ita visum, vita finem facias.

Quarto loco, quid officij circa moriuos fa
ciendum? Primum, linteo involutor. deinde,
quo decet honore, effertor, ac sepelitor. Nec id
tantum ijs praestandum, qui honestè vixerunt:
sed illis etiam, qui manibus Carnificis pie mor
tui sunt. Solius namq, corporis potestatem ha
bet Magistratus: anima vero dominus, ipse
Deus est. Deinde, lugendi sunt, qui vitæ cursū
peregerunt. Nemini igitur, nisi improbè qui
dem vixerit, insultandum mortuo est: multo
verò minus, uxori, aut alia propinquitate cō
iuncto. Deinde, modus etiam luctui adhiben
dus. Nihil enim ei, qui ex terreno hoc domici
lio excessit, amplius commodaueris: sed ipsi ti
bi potius nocueris. Similia ferè 1. Thessal. 4. A
postolus docet: à lugenda quidem abstineri nō
iubens: non tamen ad modum Ethnicorum
immodicè trisleri.

4. Officia
mortuis
praestanda,

Umbra tantummodo concionis habes, co
lende vir: paucis verbis, ijsq, ut subito mihi
inciderunt. Nec enim, quantumvis licet scri
bendo in templo properarem: Alemannicam
illam copiam & ornatum huius viri assequi
possem. Ergo equum te huius qualiscunq, an
notatiuncule lectorem praebeas, velim: & me
mutua charitate prosequi digneris: commen
datum etiam tibi Solomonem, qui clarò Gerla
chio successit, habeas. Viue, vale, gaude tecum
sit gratia Christi. Tybinga, ultimo die Iun.
CICID LXXIIX.

Conclusio
Epistolæ.

Martinus Crusius.

NOBILITATE GENERIS ET
eruditione conspicuo viro, D. Heraci,
magno Patriarchicæ Constanti
nopoly Ecclesiæ Lo
gothæ.

In Christo S.

Omni tempore, gratie memoriam erga bene
ficos conseruandam esse, nec unquam eius ob
liscendum, non tantum natura docet: sed e
tiam vera & sancta Religio hortatur. Quo
modo enim veram aliquis charitatē habeat: si
non pro beneficijs gratias agat? Diligi autem
proximū oportet: cū ipse Christus, supra q̄ cre
di possit, nos dilexerit: ac sepe nos ad charitatē
adhortetur. Ergo, & gratos erga bene meritos
esse. Hac mihi nūc causa fuit, nobilitate praesans
vir,

Pro benefi
ciji gratia
requiri
tur.

αὐερ, Διαβραχέων ταῦτα γράψαι. Σὺ γὰρ, ἐφ' ὅσον ὁ ἀγαπητὸς μὲ Στέφανος ὁ Γερλαχιος, τῆ μεγαλοπόλει ὑμῶν ἐπεδήμησε; καὶ τῆς φιλοφρονεστάτης τῆς παναγλωπότης συνήθειας, καὶ τῶν τιμίων κυρίων Ζυγομαλῶν, ἠξιώθη: αἰείποτε φιλαέθρου, καὶ παροσηνῆ, καὶ ἐλλωικῆς φιλαρέτης ὁμιλείας μεσόν, σεαυτὸν πρὸς ἐκείνον (καθ' ὡς αὐτὸς ἐνταυτοῖ μαρτυρεῖν ἀκίω) παροέχας. Αποδοίσει πίνω, ὁ θεὸς καὶ φιλόφρονος πατὴρ ἡμῶν, καὶ τοῖς σοῖς, πλὴν ἀξίαν χάριτος ἡμεῖς ὡδ' ἐξ ἑδωάμεθα, ἀλλὰ γυμνοῖς μόνον ρήμασι ἀμείβεσθαι ἀναγκάζομεθα. Τῆ ἀδαμνήσει μὲντοι, καὶ τῶ τῆ βυλῆματ' ὡς δ' ὑμῶν ὁ χάρισι Διαπαντὸς ἐσόμεθα, ζῶν δ' ἐὼ φάνασι. Μόνον τῆς λάμπροσότητος σε δ' ἐόμην: καὶ μετὰ ταῦτα, τοῖς Γερμανοῖς, ὅσοι φιλέλληνας, καὶ φιλαλήθεις (τῆτο γὰρ, γνησίως Γερμανικόν) καὶ σοφίας ἀρετῆς τε ἐρωτα ἐνδείξονται, ἐνοικίως ἔχειν: καὶ πλὴν μὲν γράφω πλὴν δ' ἐ, καὶ τῶ γυναικίω καὶ ἀλόλω σε πρὸς μεγάλα, ἐνόχλησιν, μὴ δυσνόως δόποδ' ἔχεσθαι: ἀλλὰ μετ' ὀνοίας φρονίμης (τῆτο γὰρ, γνησίως ἐλληνικόν) σκοπεῖν. Χρῆσθαι σοῖ δ' οἴη τὰ, ὅσα φρεσὶ καὶ πρὸς μνησίν. Ἀπὸ τυβίγγης, τῆς δ' μιλῶς ἀπριλίου, ἔτει τῆς δεσπαρθνογονίας α φ ο θ.

vir, ad te paucis hanc Epistolam scribendi. Tu enim, quādiu amicus meus Steph. Gerlachius, in splendidiſſima vestra urbe vixit: benigniſſimā, Sanctiſſimi, & reuerendorum Zygomalarum, ipsum suo fauore non dedignantium, consuetudine usus est: semper te humanū, mitē, & laudabilis Græcæ benignitatis plenū, erga ipsum (sicut ex ore eius hīc audio) exhibuisti. Referat igitur tibi Deus, indulgentiſſimus pater noster, tuāq; familiæ, dignam gratiam: quam nos, qui hīc degimus, factis referre non possumus: sed nudis tantū verbis in remunerando uti cogimur. Recordatione tamen, & animi studio, Deo bene iuuante, grati semper erimus. Hoc unū à præstantia tua quaeso: ut in posterum quoq; erga Germanos: qui Græcis fauebant, & veritatis amantes erunt (Hoc enim, verè Germanicum est) & sapientia virtutisq; se studiosos ostenderint: animo beneuolē affectus esse uelis: atq; has meas literas, excellentiæ tuæ, in arduis rebus occupatissimas, obstrepentes, nō auerso animo accipere: sed beneuolentia prudenti (Hoc enim, verè Græcis dignum est) aspicere. Det Christus bona quæque, tuis gratiſſimā uotū. Scriptum Tybingæ, die XIII. April. anno filij Dei, è uirgine natī, CIO IO LXXIX:

Tu autem, bene de nobis meritus Ergo tibi optima precor.

tu nos post hac etiā cōmendatos habe.

Ο τῆ δ' γενεῖ σε ἀρετῆ
ἔτοιμ' ἔτιμ'.

Nobilitatis virtutisq; tuæ studiosus
Martinus Crusius:

Μαρτίνος ὁ Κράσιος.

κ ή. ΤΩ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΩ ΜΕΛΕΝΙΚΩ
μητροπολίτη, κυρίω
Μεθοδίω,

SACRATISSIMO MELENICI XXVIII.
Metropolitæ, Domino
Methodio.

In Christo Salutem.

Εν χριστῷ χαίρειν.
Ἄλλοις πολλοῖς τῶν ἐλλήνων, οἵτινες ἀγαθοὶ, καὶ πεπαιδευμένοι, καὶ φιλόξενοι, Ἰππὶς ἄλλα φαρσῆσας: πῶς οὐκ ἀνέκα τῆ σὺ ὁσιότητι γράψαι μίς Ε' γὰρ καὶ ἀλλογενῆς, ἐδ' ἐ μέγας, ἐγώ: ὁμῶς, εἴπερ τις ἄλλος: τὸ ἐλληρικὸν φιλό. Σὺ δ' ἐ, αἰδ' ἐσιμῶτατε κύριε μητροπολίτη μελενίκω, τῶν φιλοθείας, καὶ παιδείας, καὶ τρόπων χρηστότητι, Διαφερόντων τυγχάνεις ὡρῶ: περὶ τῆ ἀγαπητῆ μὲν κατὰ πνεῦμα ἀδελφῆ, κυρίως Γερλαχίω, ἐπιληροφορήθην. Οὐχ' οἷός τε πίνω εἰμὶ, μὴ ἔχι καὶ τῆ σὺ δὲ βλαβεία Ἰππὶς ἐλλῆν. Τίδ' Ἰππὶς ἐλλῆν: φιλόχριστον μετ'

Alijs Græcorum multis, uiris bonis, eruditus, & erga exteros humanis, cum scribere ausus sum: cur nō etiam reuer. dignitati tuæ scriberes? Quāquam enim diuersæ nationis sum, nec magni nominis: tamen, si quisquam alius, Græciæ amore incensus ego sum. Tu uerò, reuerendissime Melenici Metropolitæ, unus ex numero illorum es: qui Deum diligunt, & doctrinæ morumq; bonitate præstant: sicut ex chari mei, in Christo fratris, Gerlachij significatione, certior factus sum. Facere itaq; non possum: quin ad tuam quoque pietatem scribam? Quid aut scribā? Salutē per Christū reue-

Græcis bonis & doctis scribo.

Ergo tibi quoque.

μετ' αἰδ' ἔς ἀσπασμόν. Τυγαίνοις ἔμ, καὶ ἀ-
 γαλιῶν ἐν πνύματι κυρίας, καὶ μακρόβι
 εἰς: ὁμημερῶν, κατὰ τὸ ἐν τῇ Ἰπτιγείῳ ἕπεροσ
 εἰς ἐνόμ. Σωτηριωδ' ὡς, ἐκ τῶν τῶ θεῶ λο-
 γίωμ, πὸ λογικὰ τῶ χριστῶ ἰσέβατω, πρὸς
 τῶ ζωῶ ποιμαίνοισ: πάντοτε Ἰπτι τῇ Διὰ τοῦ
 σωτῆρ ὁ θεῶ χάριτι χαίροις: ἀδελφείπῳς
 ἰὼ κυρίῳ πρὸσδύχοιο: ἐν πᾶσιμ δὲ χαριστοίης:
 καὶ μετὰ τὰ τῆδε, τῆς αἰωνίης καὶ ἀλήκτε λή-
 ξεως (ἧς, μόνον τὸ τῶ χριστῶ παναρκές κατὸρ-
 θωμα, Διὰ μόνης εἰς αὐτὸν ζωῆς πίσεως, ἡ-
 μᾶς ἐπιβόλης ποιῶ) μετὰ πάντων τῶν ἀγι-
 ων Ἰπτιβαίης. Ἀπὸ τυβίγγης τῆς ἀπριλίης
 (ὅτε καὶ ἄλλοις πμίοις ἀνδράσιμ αὐτῶς ἐπέσελ-
 λον) ἐν ἔτει τῶ ἐκ τῆς παναγίας καὶ πανασί-
 λη κέρης πεχθ' ἐν τῶ παγκοσμίῳ λυτρωτῶ
 α Φ ο θ.

Ὁ τῆς ὀσιότητός σου

ἔτοιμ ὁ

Μαρτίν ὁ Κρῦσι: ἐν τῇ τῆς ἀλαμα-
 νικῆς τυβίγγης ἀκαδημίᾳ, τῶν ἐκα-
 τήρας ῥώμης γλωσσῶν καὶ συγγρα-
 φέων, κατὰ τὸ ἀδενέσμη
 διδάσκαλ ὁ.

reuerenter. Valeas igitur, & exultes Spiritu
 Domini, & longæuis sis: ea felicitate uiuens,
 quæ in terrestri exilio contingere homini po-
 test. Salutariter ex uerbo Dei, ratione predi-
 tas Christi oues, ad uitam pascas: semper gra-
 tia diuina, nobis per Saluatorē data, gaudeas:
 incessanter Dominum ores: in omnib. gratias
 agas. Post hanc deniq. uitam, in beatam eter-
 namq. sedē (cuius nos sola Christi passio, mors,
 & resurrectio gloriosa, toti Mundo sufficiens;
 per solam in ipsum uiuam fidem, compotes fa-
 cit) unā cum omnibus Sanctis conscendas. Scri-
 psi Tybingæ, die XV. Aprilis (quo etiam alys i-
 stuc, honorandis uiris) anno nati ex S. & pu-
 rissima uirgine, toti mundo communis, Redē-
 ptoris CIO IO LXXIX.

Reuer. D. tue

studiosus,

Martinus Crusius: in Alemannica
 Tybingensi Academia: linguarum
 & scriptorum utriusq. Romæ;
 pro tenuitate mea Pro-
 fessor.

Cui opti-
 ma quæpi
 precor.